

RACJE GMINNE

NR
20
(598)

16.10-31.10.2019 r.
ISSN 1640-8071
www.pawlowice.pl
www.kultura.pawlowice.pl

Cena:
2,20 zł
(w tym 8% Vat)

DWUTYGODNIK GMINY PAWŁOWICE

To był wyjątkowy dzień dla ZSP Pawłowice

strona 5

zdj.bis

Nagrody na Dzień Edukacji Narodowej

strona 4

zdj.bis

w numerze

Kiedy ruszy
przebudowa mostu
w Krzyżowicach?

strona 2

PSZOK
po wprowadzeniu
zmian

strona 3

Szkoła dla rodziców
- rozmowa
z psychologiem

strona 6

Golasowice
czy Warszawice?
Kto zdobędzie Puchar
Sołectw?

strona 12

Kiedy ruszy przebudowa mostu w Krzyżowicach?

Trwają przygotowania do ogłoszenia przetargu na wybór wykonawcy przebudowy mostu nad rzeką Pszczynką oraz układu drogowego w rejonie skrzyżowania ulic Zwycięstwa i Śląskiej.

Obecnie na zlecenie KWK „Pniówek” prowadzone są prace, których celem jest nadbudowa, uszczelnienie i renaturyzacja (przywrócenie do stanu pierwotnego) koryta rzeki. W tym celu koryto Pszczynki jest podnoszone, uszczelniane za pomocą gliny i zwężane, aby zapewnić grawitacyjny przepływ wody. Prace mają potrwać do sierpnia 2020 roku.

W międzyczasie kopalnia przygotowuje się do dużej inwestycji, jaką będzie przebudowa mostu oraz znajdujących się w jego rejonie ulic. Gotowy jest już projekt, przygotowano też wstępną kalkulację kosztów. Jak tylko zarząd JSW zatwierdzi wycenę, zostanie ogłoszony przetarg, który pozwoli wyłonić wykonawcę. W budżecie JSW zaplanowano wydatki związane z tą inwestycją.

Do wiosny wykonawca powinien być już wybrany. Wtedy też mają ruszyć prace. Będą one mocno komplikować ruch w tym rejonie, ale zgodnie z wnioskiem gminy, prace będą odbywać się pod ruchem, a przejazd będzie zapewniony przez cały czas trwania inwestycji. Dlatego stary most zostanie zburzony dopiero po wybudowaniu nowego i zapewnieniu dojazdu mieszkańcom.

Nowy obiekt będzie miał konstrukcję żelbetową i powstanie po stronie zachodniej (a więc od strony domu ludowego). W tym rejonie wybudowane zostanie również rondo, które połączy ulice: św. Floriana, Zwycięstwa i Śląską. Do nowego mostu zostanie dopasowane obwałowanie Pszczynki, a teren inwestycji drogowych podniesiony.

W planach na kolejne lata ujęta jest rektyfikacja budynku domu ludowego. Kopalnia zleciła wykonanie ekspertyzy, która wykazała, że prace w tym zakresie można przeprowadzić. W przyszłym roku ma zostać opracowany projekt. Warto w tym miejscu wyjaśnić, że rektyfikacja budynku to proces mający na celu przywrócenie obiektu do stanu poprzedniego (pierwotnego). Prace polegają na wyprostowaniu bryły budynku i uzyskaniu pionowości ścian oraz poziomości stropów.

Sabina Bartecka

Na Wiejskiej w Jarząbkowicach powstaje chodnik

Trwają prace przy budowie chodnika przy ul. Wiejskiej w Jarząbkowicach. Koszt inwestycji to prawie 440 tys. zł.

Prace, które realizuje Przedsiębiorstwo Usługowo-Produkcyjnym „Rol-Bud” z Kobielic, polegają na wybudowaniu chodnika na odcinku od skrzyżowania z ul. Rolniczą do skrzyżowania z ul. Żytnią. Bezpieczny ciąg dla pieszych będzie miał 2 metry szerokości i 350 metrów długości. Zakres prac obejmuje też budowę kanalizacji deszczowej, studni rewizyjnych, przebudowę przepustu pod drogą oraz zajazdów do posesji.

Gmina Pawłowice przekazała na realizację inwestycji ok. 340 tys. zł, natomiast powiat - 100 tys. zł. Prace potrwają do końca października. bs

Autobusy przestały jeździć po ul. Kruczej

Tylko przez trzy dni autobusy gminnej komunikacji lokalnej kursowały po ul. Kruczej. 3 października ruch został wstrzymany.

Jak informowaliśmy w poprzednim wydaniu gazety, 1 października, na prośbę mieszkańców przywrócono ruch autobusów na przebudowywanym obecnie odcinku ul. Kruczej w Pniówku. Zdecydowano się na ten krok ze względu na dzieci dowożone do szkół i przedszkoli. W praktyce okazało się jednak, że częste kursy autobusów mocno utrudniały trwające prace. Ruch ciężkiego sprzętu kolidował z ruchem autobusowym. W celu sprawnego i szybkiego zakończenia remontu, 3 października podjęto decyzję o wstrzymaniu kursów komunikacji lokalnej na tym odcinku. Ostateczne zakończenie inwestycji planowane jest na koniec listopada. bs

Wodzisławska do remontu

Ulica Wodzisławska ma zostać przebudowana na odcinku od skrzyżowania z ul. Górniczą aż do obwodnicy Pawłowic.

Powiatowy Zarząd Dróg zajmuje się opracowaniem dokumentacji projektowej zadania, którego celem będzie przebudowa jezdni wraz z podniesieniem i korektą rzędnych drogi. Co ważne, w ramach zadania wybudowane zostanie rondo w miejscu skrzyżowania ulicy Wodzisławskiej z ulicą Kruczą (obok stacji paliw). Realizacja inwestycji zaplanowana jest na 2021 rok. Prace sfinansuje KWK „Pniówek” w ramach naprawy szkód górniczych. bs

PSZOK po wprowadzeniu zmian

Spadła liczba odpadów, i wreszcie zniknął bałagan. To efekt regulaminu, który od 1 października funkcjonuje w PSZOK.

Stąd regulamin, który porządkuje zasady obioru śmieci. Przed wjazdem na teren Punktu znajduje się barierka. Kilka osób już zostało odesłanych z kwitkiem do domu, gdyż nie spełnili wymogów regulaminu. Tak stało się w przypadku obcokrajowca, który podjechał do punktu samochodem dostawczym wypełnionym po sam dach folią, styropianem i odpadami z budowy. Odjechali także mieszkańcy, którzy przywieźli nierozdrobnione gałęzie oraz osoby spoza gminy. Większość jest jednak zadowolona z prowadzonych zmian. – *W końcu zostało wszystko uporządkowane* – mówi mieszkaniec Pawłowic. – *Przynałem kostkę i przywiezłem tzw. odrzut.*

Jaki jest problem z odpadami?

Od 1 października w Punkcie Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych prowadzona jest weryfikacja w zakresie rodzaju odpadów dostarczanych do PSZOK oraz osób korzystających z punktu.

Warunkiem przyjęcia odpadów przez PSZOK jest złożenie oświadczenia właściciela lub mieszkańca nieruchomości, z którego wynikać będzie, że odpady zostały wytworzone na terenie konkretnej nieruchomości zamieszkałej położonej na terenie Gminy Pawłowice oraz ich źródłem nie jest prowadzona działalność gospodarcza (wzór oświadczenia na www.pawlowice.pl).

Dodatkowo, w przypadku kiedy odpady nie będą dostarczane samodzielnie przez właściciela lub mieszkańca danej nieruchomości (tylko np. przez podmiot świadczący usługę transportu), konieczne będzie złożenie dodatkowego upoważnienia wystawionego przez właściciela nieruchomości (wzór upoważnienia na www.pawlowice.pl). Oświadczenia i upoważnienia otrzymamy również w PSZOK.

Kto oszukiwał PSZOK?

Regulamin PSZOK uchwalony został nie bez powodu. Przyczyną jego wprowadzenia stały się liczne oszustwa i nadużycia. Co ciekawe, niekoniecznie ze strony mieszkańców. Problem stanowiły notorycznie wywożące odpady firmowe furgonetki, których kierowcy twierdzili, że wywożą śmieci mieszkańców, a praktyce pozbywali się śmieci z budów czy warsztatów. Na te praktyki zaczęli się skarżyć... sami mieszkańcy. Jako że działalność pawłowickiego punktu selektywnego zbierania odpadów komunalnych ma służyć osobom zamieszkującym naszą gminę, a nie firmom często też stanowiących własność naszych mieszkańców, dlatego konieczne było wprowadzenie zaostreżeń.

Sabina Bartecka

W Punkcie nie są przyjmowane:

- azbest,
- opony z samochodów ciężarowych, koparek, ciągników itp.,
- części samochodowe (np. zderzaki, reflektory, szyby),
- odpady budowlane i rozbiórkowe wytworzone przez podmiot świadczący usługi budowlane,
- odpady niebezpieczne pozbawione etykiet, co uniemożliwia ich identyfikację,
- odpady płynne w nieuszczelnionych pojemnikach (cieknących),
- niezrębione gałęzie, korzenie drzew i krzewów,
- zmieszane odpady komunalne,
- odpady, których źródłem jest prowadzona działalność gospodarcza.

Jest bramka i tablica informująca o godzinach pracy punktu zbierania odpadów przy ul. Mickiewicza 28 a w Pawłowicach. – *Przy wjeździe otrzymałam informację, że muszę najpierw wypełnić oświadczenie. Trwało to tylko kilka minut* – mówi mieszkanka Pielgrzymowic, która w bagażniku swojego auta przywiezła gruz i styropian.

Punkt Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych znajduje się przy GZK Pawłowice. Mieszkańcy gminy po porządkowaniu strychu czy garażu mogą przywieźć tam odpady wielkogabarytowe, niepotrzebne meble, ale też gruz po remoncie, stare okna czy folie opakowaniowe.

Do 1 października w PSZOK nie obowiązywał regulamin i nie kontrolowano, kto wjeżdża i z jakimi odpadami. Efektem były przeładowane kontenery, gdyż odpady przywoziły tutaj firmy i mieszkańcy spoza gminy. W rezultacie PSZOK zaczął przypominać śmietnisko.

Droga do Pszczyny zamknięta

Rozpoczęła się przebudowa drogi wojewódzkiej nr 933 z Pawłowic do Pszczyny dofinansowana ze środków unijnych.

Generalnym wykonawcą zadanie jest firma STRABAG Infrastruktura Południe Sp. z o.o., która realizuje prace na zlecenie Zarządu Dróg Wojewódzkich w Katowicach. Prace są prowadzone na odcinku od skrzyżowania z DK-81 w Pawłowicach aż do ronda w Pszczynie. Ich zakres obejmuje wymianę nawierzchni na odcinku ponad 16 km oraz przebudowę obiektów inżynierskich (mosty, ścieżki rowerowe).

Prace ruszyły od wycinki drzew, ale jeszcze w tym tygodniu wykonawca planuje przystąpić do frezowania odcinka nawierzchni jezdni. Droga została zamknięta dla ruchu za wyjątkiem dojazdu do posesji. Mieszkańcy muszą liczyć się z dużymi utrudnieniami w ruchu. bs

Podczas uroczystości wręczono Odznaki ZNP za 50 lat przynależności do Związku.
Na zdjęciu wraz z nagrodzonymi, prezes ZNP Monika Klyszcz-Kaczmarek, wójt gminy Franciszek Dziendziel oraz członkowie Młodzieżowej Rady Gminy.

Nagrody na Dzień Edukacji Narodowej

Dzień Edukacji Narodowej to przede wszystkim okazja do podziękowań, ale również do nagrodzenia nauczycieli.

Gminna uroczystość z okazji Dnia Edukacji Narodowej odbyła się 14 października w Centrum Kultury w Pawłowicach. W tym roku wójt przyznał 17 nagród wyróżniającym się dyrektorom i nauczycielom.

- Dzień Edukacji Narodowej to święto nas wszystkich – mówił wójt Franciszek Dziendziel. – Jesteście dla nas ważni, bo budujecie naszą małą ojczyznę. Dziękuję państwu za trud i wysiłek, jaki wkładacie w edukację, w przygotowanie uczniów do konkursów i opiekę. Jako samorząd w dalszym ciągu będziemy starali się wam pomóc, aby nasza gmina mogła szczerzyć się mianem gminy oświatowej.

Wójt życzył nauczycielom z okazji ich święta przede wszystkim satysfakcji z wykonywanego zawodu. *- I najwspanialszych uczniów – mówił.*

Nagrody dla nauczycieli i pracowników administracji oraz obsługi przyznali również dyrektorzy poszczególnych szkół i przedszkoli. Wyjątkowym momentem uroczystości było uhonorowanie odznaczeniami ZNP trzech osób, które mogą się poszczycić przynależnością do Związku Nauczycielstwa Polskiego

od ponad 50 lat. Odznaczenia wręczała nowa prezes ZNP Monika Klyszcz-Kaczmarek, a dokonała tego wraz z przedstawicielami Młodzieżowej Rady Gminy. Nagrody odebrali: Janina Ziebur, Krystyna Kazanowska i Wanda Owczarek.

Dla wszystkich był koncert zespołu Carrantuohill, który został sfinansowany ze środków Fundacji JSW. bs

Nagrody Wójta Gminy otrzymali:

Andrzej Pilis – dyrektor SP Pielgrzymowice
Andrzej Wowra – dyrektor ZSO Pawłowice
Katarzyna Sztynchna – nauczycielka logopeda w Publicznym Przedszkolu w Pawłowicach
Barbara Liszka – nauczycielka wychowania przedszkolnego w Publicznym Przedszkolu w Pielgrzymowicach
Helena Musioł – nauczycielka matematyki w SP nr 1 w Pawłowicach
Lidia Ponicka-Gosek – nauczycielka języka polskiego w SP nr 1 w Pawłowicach
Maria Ozimek – nauczycielka historii i wos-u w SP w Pielgrzymowicach
Zbigniew Kielkowski – nauczyciel wycho-

wania fizycznego w SP w Pielgrzymowicach
Monika Poźniak – nauczycielka katechezy i wychowawczyni świetlicy w SP w Warszowicach

Magdalena Stachowicz – nauczycielka surdopedagogiki i wychowawczyni świetlicy w SP w Warszowicach

Sylvia Dąbrowska – nauczycielka języka polskiego i historii w ZSP w Pawłowicach

Teresa Zwolińska-Bandyk – nauczycielka pedagog w ZSP w Pawłowicach

Ewa Kaul – nauczycielka edukacji wczesnoszkolnej w ZSP w Golasowicach

Sabina Habraszka – nauczycielka edukacji wczesnoszkolnej i wychowawczyni świetlicy w ZSP w Krzyżowicach

Cecylia Tiołka – nauczycielka wychowania przedszkolnego w ZSP w Krzyżowicach

Anna Kurpas-Adamska – nauczycielka języka niemieckiego w ZSO w Pawłowicach

Izabela Daniluk – nauczycielka matematyki w ZSO w Pawłowicach

Święto Patrona i „Kaktusy” od uczniów

14 października w Zespole Szkół Ogólnokształcących w Pawłowicach odbyła się uroczysta akademie z okazji Dnia Edukacji Narodowej i Święta Patrona Szkoły. Doceniono nauczycieli i pracowników szkoły. Swoje nagrody wręczyli także uczniowie.

Pracownicy ZSO Pawłowice, którzy zostali nagrodzeni za osiągnięcia i zaangażowanie w życie szkoły.

Akademii otworzył dyrektor Andrzej Wowra, witając gości oraz składając wszystkim nauczycielom i pracownikom administracji naj-

lepsze życzenia. Dyrektor dodał, że święto Komisji Edukacji Narodowej zbiega się ze świętem patrona szkoły – Jana Pawła II, którego imię placówka nosi od września 2006 roku. Ważną częścią uroczystości były nagrody dyrektora szkoły, które otrzymali nauczyciele oraz pracownicy szkoły wyróżniający się w poprzednim roku szkolnym.

Po wystąpieniach gości odbyła się nieco mniej oficjalna część, nad którą władzę przejęła młodzież i która postanowiła wręczyć swoje nagrody. Na podstawie ankiet przeprowadzonych wśród uczniów przyznano nominację i nagrody w pięciu kategoriach: „Kosa”, „Stylówka”, „Kabareciarz”, „Mój Przyjaciel”, „Chodząca Encyklopedia”. Do tych wyróżnień należałoby dodać jeszcze jedną „Odkrycie Roku”. Ten tytuł z pewnością zdobyłaby wuefistka Marzena Skorupa, która podczas akademii zachwyła wszystkich pięknym głosem. Dopełnieniem całości i wzruszającą częścią uroczystości był film zrealizowany przez uczniów, w którym młodzież oraz pracownicy szkoły wspominają papieża Jana Pawła II. bs

zdj.bs

To był wyjątkowy dzień dla ZSP Pawłowice

Uroczyste otwarcie wyremontowanych boisk zostało połączone z pasowaniem pierwszoklasistów. Rangę wydarzenia podnosi fakt, że obydwie uroczystości odbyły się w Dniu Edukacji Narodowej.

W tym wyjątkowym dniu zgromadziła się nie tylko cała społeczność szkolna, ale również rodzice i przedstawiciele samorządu gminy, w tym wójt gminy Franciszek Dziendziel, jego zastępczyni Joanna Śmieja oraz przewodniczący Rady Gminy Andrzej Szaweł. Uczniowie trzech pierwszych klas, wystrojeni w kolorowe kokardy, po krótkim programie artystycznym oficjalnie zostali przyjęci w poczet uczniów Szkoły Podstawowej nr 2 Pawłowicach. Uroczystego pasowania dokonała dyrektorka Anna Ganiek, a uczniom gratulował wójt gminy.

Druga część uroczystości odbyła się w plenerze, gdzie oficjalnie zaprezentowano wyremontowane boiska. Było przecięcie wstęgi, a nawet sztafeta, w której jeden z uczniów biegł z pochodnią. To od niej zapłonął olimpijski symbol składający się z pięciu złączonych kół.

W ten widowiskowy sposób została zapoczątkowana prezentacja wyremontowanych boisk i dyscyplin sportowych, które uczniowie mogą na nowych obiektach trenować. Najpierw na dwustumetrowej bieżni pobiegły sztafety - po czterech uczniów z każdego rocznika, poczynawszy od starszaków a na ósmoklasistach kończąc. Następnie wójt gminy Franciszek Dziendziel dał pierwszy gwizdek do rozpoczęcia meczu koszykówki, piłki ręcznej oraz siatkówki. Były też prezenty: sprzęt sportowy od Rady Rodziców oraz flagi gminy Pawłowice i Polski, które przekazał wójt gminy. Uczniowie odwiedzili się wóldarżom koszulkami sportowymi w barwach biało-czerwonych z nazwiskiem i nazwą szkoły.

Sportowej uroczystości sprzyjała słoneczna pogoda. bs

Z wizytą w rodzinnych stronach

W piątek, 11 października, gośćmi wójta Franciszka Dziendziela były potomkinie dawnych właścicieli ziemskich z gminy Pawłowice - wnuczka Karla Egona von Reitzenstein ostatniego właściciela pawłowickich włości oraz wnuczka jego brata Ferdynanda Kurta Maksymiliana von Reitzenstein, który od lat 20-tych, XX w. zarządzał dobrami ziemskimi w Kochcicach.

zdj. UG Pawłowice

Obie panie przyjechały z Niemiec, aby odwiedzić rodzinne strony swoich przodków. Była to doskonała okazja, aby zobaczyć jak obecnie gmina funkcjonuje, jak się w niej żyje i jakie stwarza możliwości kształcenia się oraz spędzania wolnego czasu. Wspomniano również jak rozległe były dobra ziemskie rodu Raitzensteinów, który od połowy XIX wieku panował na tym terenie i odegrał niebagatelną rolę w rozwoju lokalnej społeczności.

Należy nadmienić, że nie jest to pierwsza wizyta potomków dawnych właścicieli ziemskich w gminie. Niejednokrotnie Pawłowice były odwiedzane przez potomków tego rodu, zarówno przez dzieci Karola Egona: Annę Hubertę i Johannes, jak i przez wnuki a nawet prawnuki z rodu Reitzenstein. bec

Szkoła dla rodziców

„Szkoła dla rodziców” to program spotkań dla każdego taty i każdej mamy, którzy szukają sposobu na nawiązanie głębszych i cieplejszych relacji z dziećmi. 7 października ruszyła szósta jej edycja. Warsztaty prowadzi Wojciech Okoń, psycholog i psychoterapeuta.

- Dla kogo jest ta oferta?

- Dla rodziców, którzy chcą lepiej porozumiewać się z dziećmi i lepiej je rozumieć. Uczymy umiejętności aktywnej komunikacji i dialogu, gdyż wychowanie ma być oparte na rozmowie. Rodzic musi zaakceptować uczucia dziecka oraz nauczyć się stawiania granic. W czasie zajęć pokazujemy jakie nagrody i kary stosować, jak zachęcać dzieci do współpracy, pozwalając na samodzielność.

- Na czym polega to w praktyce?

- Rodzice powinni dać dziecku jasny przekaz, co jest akceptowane, co może robić, a czego nie. Dziecko musi się tego nauczyć od nas. Rodzicom nie dajemy gotowych rozwiązań. Każda rodzina powinna wypracować własny model stawiania granic. A granice wobec dziecka w wychowaniu są bardzo ważne. Bez stawiania dziecku konkretnych wymagań nie ma wychowania. Wychowanie zbyt liberalne powoduje zagubienie dziecka, nieumiejętność radzenia sobie także z ograniczeniami. Z drugiej strony wychowanie zbyt sztywne i surowe może być przyczyną różnego rodzaju trudności u dziecka od nadmiernego lęku po zachowania buntownicze, często agresywne.

Większość z nas uczy się rodzicielstwa na przykładzie własnych rodziców. W wielu wypadkach taki sposób doskonale się sprawdza, ale jeśli w dzieciństwie mieliśmy złe doświadczenia, to mogą nam one utrudniać budowanie relacji z własnymi dziećmi.

- Duża część warsztatów poświęcona jest emocjom.

- Dziecko ma takie same uczucia jak my: może być smutne, zadowolone, rozczłozczone, przeżywać smutek i lęk. Dorośli powinni pomóc mu zrozumieć, co czuje i pozwolić przeżywać te uczucia. Nie negujemy uczuć, nie mówimy, że są dobre albo złe. Po prostu je nazywamy, osławiamy. Pozwalamy dziecku na przeżywanie uczuć, pomagamy mu je nazwać.

- Co ma jednak zrobić rodzic, jeżeli dziecko wymusza od niego wrzaskiem i płaczem np. zakup zabawki?

- Możemy przed wejściem do sklepu umówić się z dzieckiem, że kupimy mu jedną rzecz, którą sobie sam wybierze, za wyznaczoną kwotę np. 5 zł. Słowa musimy jednak dotrzymać, bo jeżeli ustąpimy raz, dziecko to wykorzysta przy kolejnych zakupach. Granica zostanie przesunięta i dziecko nauczy się, że może płaczem czy krzykiem wymusić oczekiwane przez siebie zachowania.

- To sprawdza się w przypadku małych dzieci. Jak postępować z nastolatkiem?

- Na pewno z nastolatkiem jest trudniej, gdyż dziecko przyzwyczało się do funkcjonowania w pewnych schematach w rodzinie wypracowanych przez lata i będzie trudno mu zaakceptować zmiany. Będzie buntować się przeciwko nagłym ograniczeniom. Rodzic, który nie wyznaczał granic, a nagle zaczyna egzekwować od dziecka pewne zachowania, musi być przygotowany na bunt.

- Jak to przeżyć?

- Nie jest to łatwe, ale rodzic musi wytrwać w swych postanowieniach i po prostu przetrwać ten trudny dla obojga z nich czas. Dziecko po pewnym czasie odpuści. Najważniejsze jest dobro dziecka, gdyż młodzi ludzie zmagają się obecnie w dużym stopniu z zaburzeniami nastroju, depresją,

czego wyrazem są samookaleczenia, a nawet próby samobójcze. Nikt ich nie uczy jak znosić porażki, jak radzić sobie z negatywnymi opiniami. Rodzice nie potrafią im pomóc lub są zbyt zajęci, aby zauważyć, że dziecko ma problemy. Równieśnicy też nie są zbyt pomocni, bo przeżywają to samo, a do specjalistów, psychologów są kolejki, terminy zbyt odległe. Stąd już tylko krok do tragedii.

- Jak rodzic może pomóc swojemu dziecku?

- Przede wszystkim być przy dziecku, ale tak naprawdę. Poświęcić mu swój czas, wysłuchać tego, co ma do powiedzenia, nawet jeżeli się z nim nie zgadza. Wielu rodziców nie ma pojęcia, jakiej muzyki słucha ich dziecko, w jakie gry gra na komputerze, jakich lubi Youtuberów. Rodzic powinien pozwolić dziecku zaprosić się do jego świata, zaangażować się w relację. Dać dziecku to, czego najbardziej oczekuje, czyli swój czas i uwagę.

- A jeżeli dziecko za dużo czasu spędza przed komputerem czy telefonem i nie ma ochoty z nami rozmawiać?

- Trzeba zaproponować dziecku coś w zamian. Zabieranie konsoli do gry czy telefonu tylko pogorszy sytuację i jest krzywdzące dla dziecka, bo doprowadzi do sytuacji, że poczuje się ono wyalienowane społecznie. Dziecko nie będzie wiedziało o czym mówią rówieśnicy, bo nie będzie знаło gier, filmów itp. Lepiej ustalić czas, który jest nie do ruszenia np. godzinę dziennie, którą dziecko może spędzić przed komputerem. Za dobre zachowanie, spacer z psem czy wyrzucenie śmieci możemy ten czas wydłużyć np. o 5 minut. Jeżeli jednak dziecko nie wyrzuci śmieci, to nie skracamy mu tej wyznaczonej godziny, ale zrezygnujemy z dodatkowych minut. Największą karą jest brak nagrody, ale pod warunkiem, że ta nagroda jest znana.

- W jaki sposób odbywają się zajęcia w Szkole dla rodziców?

- Zajęcia odbywają się po południu i obejmują cykl 10 spotkań o charakterze psychoedukacyjnym. Nie przypominają one wykładów z trudną naukową terminologią. Mają formę warsztatów, podczas których staram się w sposób jak najbardziej przystępny i praktyczny opisać metody skuteczniejszego porozumiewania się z dzieckiem. Nowo poznane umiejętności rodzice próbują zastosować na zajęciach, wykonując różnego rodzaju ćwiczenia, a następnie dla utrwalenia mają do wykonania praktyczne zadanie domowe.

- Czy po ukończeniu szkoły każdy zostanie super rodzicem?

- Próżne jest oczekiwanie, że metody poznane podczas zajęć są jakimś cudownym panaceum na wszelkie trudności, problemy i konflikty w rodzinie. Rodzice, którzy spodziewają się, że po zakończeniu warsztatów będą dysponowali różnego rodzaju sztuczkami do pokonania własnego dziecka, mogą być zawiedzeni. Warsztaty uczą skutecznych metod, ale przede wszystkim uświadamiają rodzicom, że uzyskiwane efekty w znacznej mierze zależą od nich samych, co oznacza, że aby zmienić dziecko, muszą najpierw zacząć zmiany od siebie. Sami muszą nauczyć się rozumieć własne uczucia i kontrolować przeżywane emocje, a także sami posiadać i realizować w codziennym życiu jasny i czytelny system wartości.

Szkoła dla rodziców odbywa się dwa razy w roku w edycji wiosennej i jesiennej. Wszystkich chętnych rodziców prosimy o zgłoszenia w Ośrodku Pomocy Społecznej (Pawłowice, ul. Górnicza 26) lub pod numerem telefonu: 32/47-21-741 oraz 739 001 606.

Diękuję za rozmowę
Rozmawiała Sabina Bartecka

Żółte kwiaty dające nadzieję

W piątek przed południem, 4 października, w Warszowicach sadzono cebulki żonkili w ramach akcji „Pola Nadziei”.

Warszowice są jedynym sołectwem w naszej gminie, w którym znajdują się aż dwa Pola Nadziei. Pierwsze zostało założone w 2014 roku przy ul. Pszczyńskiej. Drugie powstało dwa lata temu na terenie Centrum Przyjaznego Rodzinie. Wymagało jednak dosadzenia cebulek żonkili, aby na wiosnę mogło zapełnić się żółtymi kwiatami niosącymi nadzieję. Cebulki dla gminy Pawłowice dostarczyło Stowarzyszenie Przyjaciół Chorych „Hospicjum im. Jana Pawła II”, dlatego podczas akcji w Warszowicach wolontariusze zbierali datki dla żorskiej placówki.

Wraz z uczniami i nauczycielami kwiaty sadzili, wójt gminy Franciszek Dziendziel oraz przewodniczący rady gminy i sołtys Warszowic Andrzej Szaweł, dyrektorka szkoły Romana Rutka, proboszcz parafii ewangelicko-augsburskiej w Warszowicach ks. Bartosz Cieślak, przedstawiciele gminnych jednostek i przybyli mieszkańcy.

Gmina Pawłowice już po raz jedenasty włączyła się do ogólnopolskiej akcji charytatywnej, której celem jest wsparcie dla osób nieuleczalnie chorych, często przebywających w hospicjach. bs

zdj. UG Pawłowice

Po naturalne przyprawy i nie tylko

Co czwartek od pięciu lat, na Eko Targu w Pawłowicach znajdziemy stoiska miejscowych rolników, a także z miodem i produktami zielarskimi, są również sprzedawcy tradycyjnych wyrobów wędliniarskich oraz ryb.

Jedną z osób, która od samego początku, ma swoje stoisko na pawłowickim targu jest Aniela Piątek. Można u niej kupić naturalne przyprawy, ale też zioła oraz specyfiki na krew

i żołądek. - W ciągu tych pięciu lat tylko raz nie przyjechałam na jarmark. I to nie dlatego, że nie chciałam, moja absencja była spowodowana pobytem w sanatorium – mówi z uśmiechem, dodając, że uwielbia atmosferę jarmarków. - Ludzie są mili i życzliwi, chcą porozmawiać.

Pani Aniela przyjeżdża do Pawłowic z Bytomia. Można u niej zapoznać się w przyprawy bez soli i dodatków wzmacniających smak i zapach. - Takim hitem są przyprawy do rosółu albo „18 ziół Ojca Mateusza” – dodaje. - Sama również często sięgam po nie w swoim domu.

Na przeziębienia pani Aniela poleca miody od pszczelarzy, syrop z sosny oraz sproszkowany owoc dzikiej róży. To naturalne źródło

witamin C. Napar z dodatkiem róży możemy pić trzy razy dziennie, a najlepiej połączyć go z miodem. - Rano obowiązkowo zaczynam dzień od soku noni, czyli z morwy indyjskiej – mówi. - To lek praktycznie na wszystko. Pomaga na bóle głowy, menstruacyjne czy stawów, cukrzycę, depresję, gorączkę, grzybicę, nadciśnienie, nowotwory, trawienie, wrzody żołądka i wiele innych.

Ekotarg czynny jest w każdy czwartek w Centrum Przesiadkowym. bs

zdj. bs

FIRMA Z TRADYCJAMI 2019

MIR MAX

**Zakład
Mięso-Wędliniarski
„MIR-MAX” PENKALA**

Wyniki wyborów

Prawo i Sprawiedliwość w gminie Pawłowice zdobyło 60,91 proc. To jeden z najwyższych wyników tej partii w powiecie pszczyńskim.

W wyborach parlamentarnych do Sejmu we wszystkich sołectwach Gminy Pawłowice wygrał Komitet Wyborczy Prawa i Sprawiedliwości, natomiast w wyborach do Senatu wygrał Andrzej Kamiński zgłoszony przez Komitet Wyborczy Prawa i Sprawiedliwości, który zdobył 5698 głosów. Na Agnieszkę Gorgoń, kandydatkę Koalicji Obywatelskiej zagłosowało 2934 mieszkańców.

W niedzielnych wyborach parlamentarnych frekwencja wyborcza w naszej gminie wyniosła 65,74 proc. Partia rządząca zdobyła 5341 głosów. Na drugim miejscu znalazła się Koalicja Obywatelska, na którą zagłosowało 15,21 proc. mieszkańców.

Warto odnotować, że wszystkie ugrupowania przekroczyły próg 5 proc. Poniżej szczegółowe wyniki.

Wyniki wyborów w gminie Pawłowice:

- Prawo i Sprawiedliwość - 5 341 (60,91%)
- Koalicja Obywatelska Po .N i IPL Zieloni - 1 334 (15,21%)
- Sojusz Lewicy Demokratycznej - 782 (8,92%)
- Polskie Stronnictwo Ludowe - 665 (7,58%)
- Konfederacja Wolność i Niepodległość - 647 (7,38%)

Zmiany w planach przestrzennych

Trwają prace nad wprowadzeniem zmian w planach zagospodarowania przestrzennego dla części terenów w Pawłowicach i Warszawicach.

Do 7 listopada będzie wyłożony do publicznego wglądu projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenu części strefy produkcyjnej w sołectwie Pawłowice wraz z prognozą oddziaływania na środowisko. Z dokumentami można zapoznać się w Urzędzie Gminy Pawłowice w godzinach pracy urzędu (pokój 1.14) lub w Biuletynie Informacji Publicznej.

Dyskusja publiczna nad rozwiązaniami przyjętymi w projekcie odbędzie się **23 października** w Sali Sesyjnej Urzędu Gminy Pawłowice o godz. 15.00, natomiast uwagi do przyjętych rozwiązań należy składać do Wójta Gminy Pawłowice na piśmie do **22 listopada**.

Gmina Pawłowice przystąpiła również do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla części sołectwa Warszawice. Osoby zainteresowane mogą składać wnioski pisemne do planu i do oceny oddziaływania na środowisko na adres Urzędu Gminy Pawłowice lub elektronicznie na adres gmina@pawlowice.pl oraz ustnie do protokołu w Referacie Gospodarki Przestrzennej, Geodezji i Mienia (pokój 1.14). Termin składania wniosków upływa 31 października.

Pościg za piratem drogowym

W nocy z 6 na 7 października na ul. Zjednoczenia, w tył radiowozu mundurowych z Pawłowic uderzył inny samochód. Do kolizji doszło, kiedy radiowóz skręcał w lewo.

Kierowca citroena, widząc nadchodzących mundurowych, odjechał. Policjanci włączyli sygnały dźwiękowe i świetlne, skontaktowali się z dyżurnym komisariatu i ruszyli w pościg. Był on bardzo krótki, bo już na ul. Wodzisławskiej 38-latek ponownie stracił panowanie nad swoim citroenem i uderzył w latarnię oświetleniową. Jak się okazało, mieszkaniac powiatu cieszyńskiego miał w swoim organizmie blisko 2 promile alkoholu. Teraz przyjdzie ponieść mu konsekwencje prawne i finansowe swojego nagannego zachowania na drodze.

Jakie kary czekają na kierowcę?

Za prowadzenie pod wpływem alkoholu grozi mu do 2 lat więzienia, natomiast za niezatrzymanie się do kontroli - nawet 5 lat. Kierowca straci również prawo jazdy, może to być okres nawet do 15 lat. W związku z zaostreniem przepisów dot. prowadzenia pojazdów w stanie nietrzeźwości, na kierowcę zostanie nałożona kara finansowa, która zostanie przekazana na rzecz osób poszkodowanych w wypadkach.

Na podst. KPP Pszczyna

Woź dziecko bezpiecznie

Fundacja „Kocham Zapinam” oraz Gminna Biblioteka Publiczna w Pawłowicach zapraszają na edukacyjne warsztaty dla rodziców dotyczące bezpiecznego przewożenia dzieci w samochodach.

Rodzice dowiedzą się jak bezpiecznie podróżować z maluchem, zwiększyć jego bezpieczeństwo w samochodzie oraz jak dobrać odpowiedni fotelik dla naszej pociechy. Podczas warsztatów rodzice będą mogli porównać różne modele fotelików i wybrać najlepszy! Warsztaty, które poprowadzi autorka bloga www.turkusowakropka.com, odbędą się **17 października o godz. 17.00** w GBP Pawłowice. Wstęp bezpłatny.

Wybory Młodzieżowej Rady Gminy

24 października 2019 r. odbędą się wybory do Młodzieżowej Rady Gminy. Wybranych zostanie siedmiu radnych, po jednym w poszczególnym okręgu wyborczym.

Okręgi wyborcze tworzą placówki szkolne znajdujące się w naszej gminie. Z każdej szkoły wybierany jest jeden radny. Nowi radni wybrani 24 października dołączą do obecnego 14-osobowego składu

Młodzieżowej Rady Gminy. Po wyborach Rada będzie liczyć więc 21 osób, a kadencja radnych potrwa 2 lata. W październiku 2020 roku odbędą się kolejne wybory i zostanie wtedy wybranych 8 radnych, mandaty 14 radnych wygasną. Docelowo rada ma liczyć 15 osób, a jej skład będzie częściowo wymieniany co roku. Pierwsza sesja Młodzieżowej Rady Gminy w nowym składzie zaplanowana jest na 7 listopada 2019 r.

Drama przeciw stalkingowi w internecie

Co to stalking? W skrócie to prześladowanie lub inaczej uporczywe nękanie. Stalking może przybrać wiele postaci. W dzisiejszych czasach najpopularniejsze jest nękanie za pomocą internetu. Forma komunikacji nie ma znaczenia; może to być zarówno portal społecznościowy, jak i sms.

– W skrajnych sytuacjach stalking może doprowadzić do próby samobójczej – mówi Hania Skorupka, uczennica Szkoły Podstawowej w Pielgrzymowicach.

Hania zagra główną rolę w spektaklu interaktywnym o stalkingu, którego premiera odbędzie się 21 października w Pałacu Młodzieży w Katowicach.

Spektakl ma charakter interaktywny i powstał dzięki współpracy trzech śląskich organizacji: Stowarzyszenia Mediatorów „Consensus”, Fundacji NoDrama oraz ImproSilesia. Symulację rozprawy sądowej poprowadzi autor scenariusza Sędzia Sądu Rejonowego w Łobzie Arkadiusz Krupa.

Aktorami w tym spektaklu są uczniowie szkoły w Pielgrzymowicach, inicjatorzy akcji społecznej Słowa Krzywdzą, świetnej kampanii przeciwko hejtowi w sieci, która powstała w ramach Mądrych Cyfrowych. – Słyszałam o kampanii i jestem nią zachwycona – mówi Agnieszka Pryca z Fundacji NoDrama, reżyserka przedstawienia – Pomyślałam, że w tej szkole muszą być fajni uczniowie, skoro organizują takie działania.

Scenariusz spektaklu oparty jest na prawdziwej historii. Ma formę rozprawy sądowej, ale samo przedstawienie ma formę interaktywną, co oznacza, że każda osoba z publiczności może wyjść na scenę. Spektakl jest innowacyjny i zarazem edukacyjny, a to sprawia, że ma odpowiednią dramaturgię. Nie powinno więc nikogo dziwić, że wejściówki rozeszły się w ciągu dwóch dni, a organizatorzy już myślą, żeby wystawić spektakl po raz kolejny.

– Młodzież jest świetna. Bardzo otwarta, chętna do pracy – dodaje Agnieszka Stachura, reprezentująca stowarzyszenie Consensus i Pałac Młodzieży w Katowicach, koordynatorka i autorka projektu.

Próby odbywają się w trakcie weekendowych zjazdów, podczas których młodzi aktorzy szlifują warsztat aktorski i odgrywają kolejne sceny.

– To bardzo emocjonujący spektakl – mówi Maria Skorupka, która gra w nim koleżankę głównej bohaterki. – Trzeba wciąż opowiadać takie historie, bo przemoc może być nie tylko fizyczna, czasami to słowa ranią najbardziej.

Partnerem projektu jest Katowice Miasto Ogrodów – Instytucja Kultury im. Krystyny Bochenek. bs

Jubileuszowy Nocny Maraton Szachowy: czekają nagrody!

Stowarzyszenie Szachowe Gminy Pawłowice zaprasza wszystkich chętnych szachistów na XX Nocny Maraton Szachowy o Puchar Gminy Pawłowice, który odbędzie się w nocy z 26 na 27 października w Gminnym Ośrodku Sportu w Pawłowicach.

Maraton szachowy rozpocznie się o godzinie 20.00, a zakończy się po rozegraniu 40 partii przez każdego uczestnika około godziny 8.00 rano w niedzielę. Zachęcamy mieszkańców naszej gminy do zapisów, gdyż wszyscy mieszkańcy Gminy Pawłowice biorący udział w zawodach otrzymają nagrody, niezależnie od zajętego miejsca. Startowe dla mieszkańców naszej gminy wynosi tylko 15 zł.

Zapisać można się przed rozpoczęciem maratonu od godziny 19.30 do 19.45 w hali GOS lub pod numerem tel. 505 487 509.

II konkurs fotograficzny
dla dzieci i młodzieży

JESIEŃ W OBIEKTYWIE

zgłoszenia do 24 października
szczegóły na stronie www.kultura.pawlowice.pl

Zapraszamy do udziału w II edycji konkursu „Jesień w obiektywie”!

Lubisz robić zdjęcia? Pochwal się swoją pasją i zgarnij atrakcyjne nagrody!

Konkurs skierowany jest do dzieci i młodzieży do 18 lat. Zgłoszenia przyjmowane są do 24 października. Regulamin i karta zgłoszenia do pobrania na stronie GOK Pawłowice.

XVIII Gminne Dyktando
im. Heleny Brzozowskiej
9 listopada

Zapraszamy wszystkich mieszkańców gminy Pawłowice do udziału w XVIII Gminnym Dyktandzie im. Heleny Brzozowskiej o tytuł Mistrza Ortografii. Zapisy do 6 listopada telefonicznie pod numerem 32 47 21 036 lub osobiście w Domu Kultury Osiedle. Dyktando odbędzie się 9 listopada o godz. 15.00 w Domu Kultury Osiedle.

24.10.2019 r.
godz. 18⁰⁰

dyskoteka dla dojrzałych

bilet: 20 zł

SALA BANKIETOWA CENTRUM KULTURY
Bilety do nabycia w biurze GOK oraz na www.kultura.pawlowice.pl

WIECZORNICA
Z OKAZJI 194. ROCZNICY URODZIN KAROLA MIARKI

20.10.2019 godz. 17⁰⁰
Aula Szkoły Podstawowej
w Pielgrzymowicach

W PROGRAMIE:

- prelekcja Agnieszki Kieloch „Miarkowie w Pielgrzymowicach – niezbrane fakty”
- koncert zespołu proWOKALni

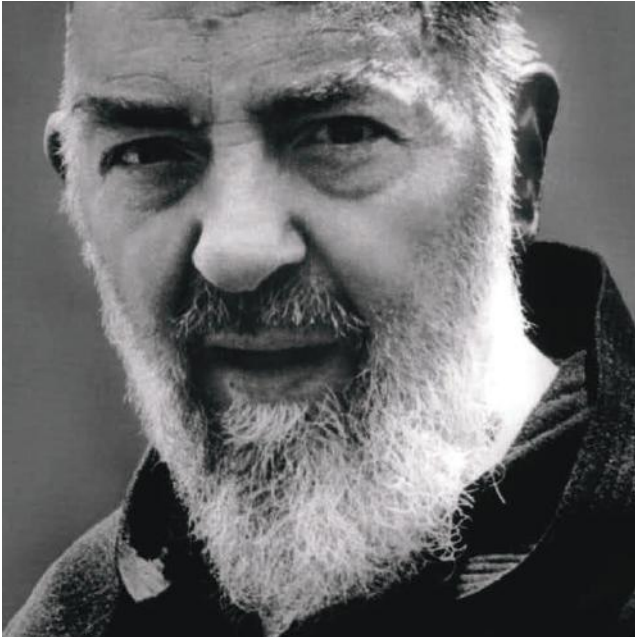
„Oh, Canada, eh! – opowieści o Kanadzie”

prelegentki:

Weronika Waszczuk
i Natalia Wilczek

Oh, Canada, eh!
- opowieści o Kanadzie

Czy w Kanadzie można spotkać miłych ludzi, w zimie trzeba kopać tunele w śniegu, niedźwiedzie żyją na ulicach, syrop klonowy leci z każdego kranu, a hokej jest sportem narodowym? O tym wszystkim i jeszcze więcej dowiemy się podczas spotkania, które odbędzie się 25 października (piątek) o godz. 17.00 w Czytelnii Gminnej Biblioteki Publicznej w Pawłowicach. Wraz z prelegentkami - Weroniką Waszczuk i Natalią Wilczek udamy się do wielokulturowej Kanady!

film dokumentalny

TAJEMNICA OJCA PIO

20 PAŹDZIERNIKA, GODZ. 18³⁰

sala widowiskowa GOK

Bilety w cenie 10 zł i 14 zł do nabycia w kasie GOK oraz na www.kultura.pawlowice.pl

„Tajemnica ojca Pio” to udana próba ukazania prawdziwego oblicza Stygmatyka oraz bardzo trudnej drogi, jaką przeszedł, by na jej końcu stać się jednym z największych świętych Kościoła. Twórcy zadbali o niepublikowane dotąd materiały: zeznania świadków życia świętego, jego duchowych dzieci, osób, które doświadczyły nawrócenia i uzdrowienia, oraz zdjęcia, nagrania i wypowiedzi współbraci z San Giovanni Rotondo. Zapraszamy 20 października o godz. 18.30 do Centrum Kultury.

DOPOŁUDNIOWE SPOTKANIA

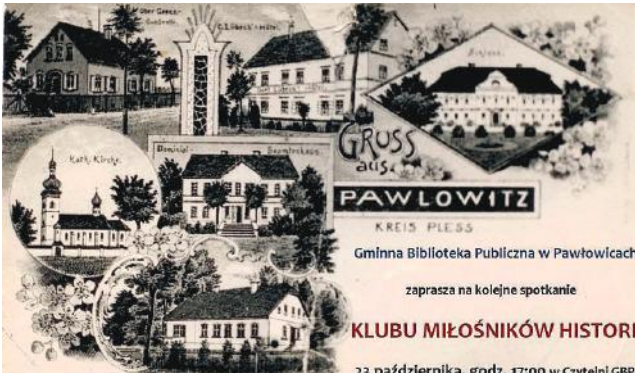
październik

16 REHABILITACJA na co dzień

23 JESIENNE INSPIRACJE KWIATOWE

spotkania odbywają się o godz. 10⁰⁰ wstęp wolny

KULTURA

Gminna Biblioteka Publiczna w Pawłowicach

zaprasza na kolejne spotkanie

KLUBU MIŁOŚNIKÓW HISTORII

23 października, godz. 17:00 w Czytelnii GBP

Teatrzyk dla dzieci

„Historia szczurów spod pagórka: 30 synów, przyszły zięć i wyjątkowa córka”

Kiedy rodzice 30 synów doczekają się upragnionej córki, będą chcieli za wszelką cenę znaleźć jej wyjątkowego, jak ona sama, męża. W tych poszukiwaniach gotowi są obejść cały świat. Czy rzeczywiście szczęścia trzeba szukać tak daleko? A może, po prostu, trzeba się dobrze rozejrzeć, bo szczęście potrafi czekać tuż obok nas? Opowieść inspirowana baśnią japońską.

15 listopada, godz. 17.00, sala widowiskowa GOK

Bilety po 10 i 14 zł.

Darmowe książki dla najmłodszych

Gminna Biblioteka Publiczna bierze udział w kolejnej edycji projektu dla dzieci w wieku przedszkolnym (3-6 lat) realizowanym w ramach ogólnopolskiej kampanii „Mała książka - wielki człowiek” we współpracy z bibliotekami publicznymi. Akcja ma zachęcić najmłodszych do spędzania czasu z książeczką, a także nauczyć korzystania z biblioteki.

Każde dziecko w wieku od 3 do 6 lat, które przyjdzie do biblioteki (także filii), otrzyma w prezencie Wyprawkę Czytelniczą, a w niej: książkę „Pierwsze czytanki dla...” oraz Kartę Małego Czytelnika. Za każdą wizytę w bibliotece zakończoną wypożyczeniem minimum jednej książki z księgozbioru dziecięcego Mały Czytelnik otrzyma naklejkę, a po zebraniu dziesięciu zostanie uhonorowany imiennym dyplomem oraz przypinką. Zapraszamy.

Gminna Biblioteka Publiczna w Pawłowicach zaprasza na spotkanie

z grzyboznawcą, członkiem i założycielem
Polskiego Towarzystwa Mykologicznego

Justynem KOŁKIEM

22 października
godz. 17:00
w Czytelnii GBP

WSTĘP WOLNY!

po spotkaniu możliwość zakupu książki

Daniel Krawiec wicemistrzem Polski

Osiemnastoletni zawodnik UKS Budo Pawłowice stał na podium Mistrzostw Polski w Ju-jitsu, które odbyły się 28-29 września w Sochaczewie koło Warszawy.

W zawodach wzięło udział 850 zawodników z kilkudziesięciu klubów z całej Polski. – To były dwa dni ostrych zmagani – mówi Leszek Kremiec, kierownik drużyny i trener. – Tym bardziej więc cieszy fakt, że udało nam się zdobyć medal w grupie tak znakomitych sportowców.

W Sochaczewie pawłowski klub reprezentowało trzech zawodników: Daniel Krawiec, Marcel Żmija oraz Miłosz Janecki. Największy sukces odniósł Daniel Krawiec, który w konkurencji walk ju-jitsu ne waza osiemnastolatków zdobył II miejsce i tytuł Wicemistrza Polski w kat. 81 kg. Do zawodów przygotowywali go: Leszek Kremiec oraz Dawid Głowala.

Zawody odbyły się pod patronatem Polskiego Związku Ju-Jitsu, a ich organizatorem był Dragon Fight Club z Sochaczewa.

Pawłowski klub zaprasza wszystkich chętnych na treningi ju-jitsu, które odbywają się w Zespole Szkolno - Przedszkolnym w Pawłowicach Osiedlu przy ul. Pukowca 4 w każdą środę i piątek od 18.45-20.45. bs

Pojadą na Olimpiadę w Lozannie!

Dzięki wygranej w Turnieju Kwalifikacyjnym, zawodnicy KS „Warszowice” mogą cieszyć się nominacją do Młodzieżowych Igrzysk Olimpijskich, które odbędą się w styczniu w Lozannie (Szwajcaria).

Turniej kwalifikacyjny to najważniejsza impreza dla młodych adeptów curlingu, którzy do zawodów w Łodzi przygotowywali się pod okiem trenera Damiana Hermana od sierpnia. W zawodach naszą gminę reprezentowały dwie drużyny: KS „Niby Nic a Jednak” w składzie: Marlena Dziewirz, Paulina Frysz, Bartosz Porwisz i Szymon Gęborys oraz KS „Słalomem Do Domu” w składzie: Monika Wosińska, Klaudia Szmidt, Dominik Szmidt i Robert Kamiński. To właśnie ta druga drużyna po bardzo dobrej grze zdobyła nominację, by w styczniu uczestniczyć w największym sportowym święcie młodzieży czyli w Młodzieżowych Igrzyskach Olimpijskich YOG 2020.

W turnieju nasi młodzi olimpijczycy wygrali z drużynami z Łodzi 8:3, z drugą drużyną z Warszowic 6:2, ekipą sopocką 5:3, a w finale z drużyną z Łodzi 7:5, co dało im przepustkę do Szwajcarii.

Gratulujemy i już teraz trzymamy kciuki za start!

Sabina Bartecka

Golasowice czy Warszowice? Kto zdobędzie Puchar Sołectw?

Przed nami faza finałowa Pucharu Sołectw Gminy Pawłowice. Najwięcej punktów w tabeli mają drużyny z Golasowic i Warszowic.

„Puchar Sołectw Gminy Pawłowice” to seria ośmiu turniejów, które od kwietnia do października odbywały się w poszczególnych sołectwach naszej gminy. Drużyny reprezentujące dane sołectwa rywalizowały podczas fazy eliminacyjnej, na którą składało się siedem turniejów w różnych sołectwach. Każdy grał z każdym i to dwa razy. W sumie drużyny rozegrały więc po 14 spotkań.

Najlepsze drużyny wystawiły Golasowice (39 punktów) oraz Warszowice (35 punktów). I to właśnie pomiędzy nimi rozstrzygnie się walka o najwyższe trofeum, a więc Puchar Sołectw Gminy Pawłowice. Turniej odbędzie się 19 października o godz. 9.00 w hali sportowej w Pawłowicach.

W finale odbędą się 4 mecze:

Krzyżowice - Pawłowice Osiedle (o 7 miejsce)

Pielgrzymowice – Pniówek (o 5 miejsce)

Jarząbkowice – Pawłowice (o 3 miejsce)

Warszowice – Golasowice (o 1 miejsce)

Drużyna	Mecze	Punkty	Bramki Z/S	Z / R / P
Golasowice	14	39	45 - 8	13 - 0 - 1
Warszowice	14	35	48 - 15	11 - 2 - 1
Pawłowice	14	28	36 - 27	9 - 1 - 4
Jarząbkowice	14	19	34 - 27	6 - 1 - 7
Pniówek	14	18	27 - 27	5 - 3 - 6
Pielgrzymowice	14	13	26 - 45	4 - 1 - 9
Krzyżowice	14	6	6 - 38	2 - 0 - 12
Pawłowice Osiedle	14	6	6 - 41	2 - 0 - 12

Kurs chemizacyjny

Śląski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Częstochowie, Powiatowy Zespół Doradztwa w Pszczynie organizuje nabór na kurs chemizacyjny uzupełniający (jednodniowy) w zakresie „Stosowanie środków ochrony roślin sprzętem naziemnym”.

Kurs odbędzie się 12.11.2019 r. o godz. 9.00 w sali OSP Warszowice przy ul. Cieszyńskiej 2. Ze względów organizacyjnych obowiązują zapisy (grupa maksymalnie 30 osób) w Biurze PZDR w Pszczynie, ul. Bierońska 44, tel. 32 210 33 28 lub u Anny Rogala-Romanek: 515 275 909 oraz podczas dyżuru konsultacyjnego w UG Pawłowice w pierwszą i trzecią środę miesiąca w godz. 9.00-11.00. Koszt szkolenia wynosi: 90 zł (możliwość wystawienia faktury).

W zakresie stosowanie środków ochrony roślin sprzętem naziemnym przypominamy iż:

- zaświadczenie o ukończeniu kursu ważne jest 5 lat od daty zdania egzaminu,
- osoby, które po raz pierwszy przystępują do szkolenia, obowiązuje kurs podstawowy (dwudniowy),
- uczestnik kursu ma prawo wybrać jednostkę szkolącą, która posiada uprawnienia do organizowania tego typu kursów.

Korekta w rozkładach jazdy MZK

Pasażerowie złożyli 450 wniosków dotyczących rozkładu jazdy MZK w Jastrzębiu - Zdroju. Korekta, która uwzględni część postulatów, wejdzie w życie 21 października.

Do 15 września pasażerowie mieli czas na zgłaszanie wniosków do nowego rozkładu jazdy, który został wprowadzony od 1 września. Wpłynęło 450 zgłoszeń. Najwięcej dotyczyło zwiększenia kursów na linii W10 (Jastrzębie-Rybnik przez Wodzisław), a także na linii S10 w kierunku Żor. Ponadto pasażerowie wnosili o skorygowanie godzin odjazdów autobusów dojeżdżających do kilku szkół (m.in w Moszczenicy i w Żorach). Pojawiały się także postulaty dotyczące kursów weekendowych. Mieszkańcy Pawłowic wnosili m.in. o zorganizowanie dojazdu do Jastrzębia w godzinach porannych także w soboty i niedziele.

Nowe rozkłady jazdy można znaleźć na stronie MZK oraz na przystankach. bs

Więcej na komunikację

9 października Zgromadzenie MZK w Jastrzębiu – Zdroju zdecydowało o podwyższeniu stawki do tzw. wozokilometra.

Międzygminny Związek Komunikacyjny tworzą przedstawiciele dziesięciu gmin członkowskich, m.in. gminy Pawłowice. Na ostatnim posiedzeniu Zgromadzenie zdecydowało podnieść stawki, które będą obowiązywały od stycznia 2020 roku. Do tej pory gmina płaćła 4,95 zł do każdego wozokilometra na terenie gminy, a po podwyższeniu będzie to 5,88 zł. To spowoduje wzrost wydatków na komunikację o ok. 1 mln zł. Więcej na ten temat w kolejnym wydaniu gazety. bs

ZAJĘCIA AIR TRACK

Akrobatyka na ścieżce akrobatycznej

„Robię salto, a Ty?”

Active
Jesteśmy na fb:
Active Pawłowice
Tel. 503-012-564

Kocie sieroty znalazły dom

Wszystkie kotki mają już nowy dom. Mieszkańcy błyskawicznie zareagowali na artykuł, który ukazał się w poprzednim wydaniu gazety. Dosłownie w kilka godzin pięcioro kociąt, których matka została postrzelona przez nieznanego sprawcę przy ul. Zjednoczenia w Pawłowicach, znalazło troskliwą opiekę.

Ponieważ wciąż zgłaszają się kolejni chętni, aby przysiągnąć kotki, warto wspomnieć, że wiele maluszków czeka jeszcze na adopcję. Wystarczy wpisać na Facebooku „Koty sieroty”. Znajdziemy tam kotki z naszego regionu potrzebujące ciepła i pomocy. bs

Stare kopciuchy do wymiany

Zbliża się termin wymiany starych kotłów zasypowych tzw. śmieciuchów na paliwa stałe na węgiel lub drewno nie spełniających normy KLASY 5 lub EKODESIGN. Według uchwały antysmogowej dla województwa śląskiego, kotły:

- powyżej 10 lat od daty produkcji należy wymienić do końca 2021 r.
- od 5 do 10 lat od daty produkcji należy wymienić do końca 2023 r.
- poniżej 5 lat od daty produkcji należy wymienić do końca 2025 r.

- klasy 3 lub 4 należy wymienić do końca 2027 r.

Używanie wymienionych kotłów po tych terminach zgodnie z kodeksem wykroczeń będzie karane grzywną do 5 tys. zł. Przypominamy wszystkim właścicielom nieruchomości, iż na wymianę pozostały już tylko dwa sezony. Dlatego polecamy wykorzystać możliwe dotacje na wymianę starych kotłów z Gminy Pawłowice oraz WFOŚiGW w Katowicach i nie zwlekać do ostatniej chwili.

Skorzystaj z pomocy prawnika. Za darmo

W Osiedlowym Domu Kultury w Pawłowicach (pokój 201) znajduje się punkt darmowej pomocy prawnej. Punkt czynny jest od poniedziałku do piątku. Porad udzielają adwokaci i radcy prawni.

Harmonogram działania punktu:

Poniedziałek: od godz. 9.00 do 13.00

Wtorek: od godz. 15.00 do 19.00

Środa od godz. 9.00 do 13.00

Czwartek od godz. 9.00 do 13.00

Piątek od godz. 15.00 do 19.00

Kto otrzyma darmową pomoc prawną?

Ustawa zakłada, że nieodpłatną pomoc prawną i nieodpłatne poradnictwo obywatelskie przysługuje osobie, która nie jest w stanie ponieść kosztów odpłatnej pomocy prawnej. Przed uzyskaniem porady należy złożyć na miejscu pisemne oświadczenie.

Zakres pomocy

Nieodpłatne poradnictwo obywatelskie obejmuje w szczególności porady dla osób zadłużonych i porady z zakresu spraw mieszkaniowych oraz zabezpieczenia społecznego.

Pomoc nie obejmuje spraw związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej, z wyjątkiem przygotowywania do jej rozpoczęcia.

Najpierw należy się umówić

By skorzystać z nieodpłatnej pomocy prawnej konieczne jest wcześniejsze umówienie wizyty (to wymóg wynikający z ustawy o nieodpłatnej pomocy prawnej). Można to zrobić na dwa sposoby:

- korzystając z elektronicznej kolejki, która dostępna jest tutaj: www.powiat.pszczyna.pl/pomoc-prawna/
- dzwoniąc pod numer telefonu: 32 449 23 78.

Osoby niepełnosprawne i z trudnościami w komunikowaniu się

Osobom ze znaczną niepełnosprawnością ruchową, które nie mogą stawić się w punkcie osobiście, oraz osobom doświadczającym trudności w komunikowaniu się, może być udzielana nieodpłatna pomoc prawna, także poza punktem albo za pośrednictwem środków komunikowania się na odległość. Osoby te również muszą złożyć pisemne oświadczenie, że nie są w stanie ponieść kosztów odpłatnej pomocy prawnej oraz przesłać je faksem, listem lub przez członka rodziny do Starostwa Powiatowego w Pszczynie.

Każdy przypadek udzielania nieodpłatnej pomocy prawnej dokumentuje się poprzez wypełnienie karty pomocy, która zawiera opinię osoby uprawnionej do udzielonej pomocy. W przypadku, gdy osoba uprawniona wyrazi zgodę na wypełnienie opinii - umieszcza tę opinię w urnie.

Nie oszczędzaj, kup czujnik czadu ratujący życie

W pierwszych dniach października w wielu miejscach naszego kraju pojawiły się pierwsze w tym sezonie przymrozki. Dane dotyczące jakości powietrza wskazały, że sezon grzewczy już ruszył. Głównym zagrożeniem, będzie ponownie czad, czyli cichy zabójca ulatniający się z nieszczelnych instalacji lub niedrożnych wentylacji.

zdj. archiwum

Państwowa Straż Pożarna w tym roku ruszyła z kampanią pt. „Czujka na straży twojego bezpieczeństwa”. Akcja ma uświadomić zagrożenie spowodowane tlenkiem węgla. W poprzednim sezonie grzewczym w wyniku zatrucia czadem zmarło ponad 50 osób!

Skąd się bierze czad i dlaczego jest tak niebezpieczny?

Czad, czyli tlenek węgla powstaje podczas procesu niecałkowitego spalania materiałów palnych. Ma silne własności toksyczne, jest lżejszy od powietrza dlatego też gromadzi się głównie pod sufitem. Niebezpieczeństwo zacczadzenia wynika z faktu, że tlenek węgla jest:

- bezwonny, bezbarwny, pozbawiony smaku.

Czad blokuje dostęp tlenu do organizmu, poprzez zajmowanie jego miejsca w hemoglobinie (czerwonych krwinkach), powodując przy długotrwałym narażeniu śmierć.

Co jest główną przyczyną zatrucia tlenkiem węgla?

Głównym źródłem zatrucia w budynkach mieszkalnych jest niesprawność przewodów kominowych: wentylacyjnych i dymowych. Ich wadliwe działanie może wynikać z:

- nieszczelności, braku konserwacji, w tym czyszczenia, wad konstrukcyjnych, niedostosowania istniejącego systemu wentylacji do standardów szczelności stosowanych okien i drzwi, w związku z wymianą starych okien i drzwi na nowe.

RADZIMY!

Co zrobić, aby uniknąć zacczadzenia?

- Systematycznie czyścić, sprawdzać szczelność i wykonywać przeglądy techniczne przewodów kominowych.
- Użytkuj tylko sprawne techniczne urządzenia, zgodnie z instrukcją producenta.
- Nie zasłaniaj i nie przykrywaj urządzeń grzewczych.
- Nie zaklejaj i nie zasłaniaj krat wentylacyjnych.
- W przypadku wymiany okien na nowe, sprawdź poprawność działania wentylacji, nowe okna są najczęściej o wiele bardziej szczelne w stosunku do wcześniej stosowanych w budynku i mogą pogarszać wentylację.
- Nie bagatelizuj objawów takich jak: bóle i zawroty głowy, duszność, senność, osłabienie, przyspieszona czynność serca, mogą one być sygnałem, że ulegamy zatruciu tlenkiem węgla.

W takiej sytuacji natychmiast przewietrz pomieszczenie, w którym się znajdujesz i zasięgnij porady lekarskiej.

Ważne telefony

Pogotowie Ratunkowe:
tel. 999 lub 112.

Policja:
tel. 997 lub 32/ 449 45 10

Straż Pożarna:
tel. 998 lub 112

Pogotowie gazowe:

tel. 32 391 23 03 lub 992

Pogotowie Energetyczne w Gliwicach:
tel. 991.

Awarie oświetlenia ulicznego:

Tom - Elektro I, tel. 32/ 47 107 66, 66 07 58 774, 60 411 00 73
lub Referat Infrastruktury Komunalnej
Urzędu Gminy, tel. 32/ 47 56 335.

Awarie sieci wodociągowych:

- Gminny Zakład Wodociągów
i Kanalizacji, tel. 32/ 72 41 292
(w godz. od 7.00 do 15.00) lub tel. 512 396 250, 509 922 931 (w pozostałych godzinach).

biga®
www.bigastyl.pl

Nowa jesienna kolekcja odzieży

BIGA Pawłowice
ul. A. Mickiewicza 17 B

Zapraszamy:

NAJLEPSZY LOKAL GASTRONOMICZNY
W POW. PSZCZYŃSKIM I TRZECI W WOJ. ŚLĄSKIM WG PLEBISCYTU „DZIENNIKA ZACHODNIEGO”

www.smakregionu.com

Zapraszamy

Smak Regionu®
RESTAURACJA
smaczne jedzenie w dobrej cenie

WIFI

ZAPRASZAMY CODZIENNIE:
Niedziela - Czwartek: 10:00-21:00
Piątek - Sobota: 10:00-22:00
Pawłowice, ul. Katowicka 15
(trasa Wisła - Katowice dk nr 81)
tel. 32 441 84 51, 506 893 224

IMPREZY OKOLICZNOŚCIOWE
chrzciny - roczki - komunie - wesela - stypy - imprezy firmowe - inne

OGRÓDEK LETNI
z placem zabaw dla dzieci

KUCHNIA ŚLĄSKA
kuchnia regionalna oraz polska

Rynny, umywalki, drzwi do sprzedania

Urząd Gminy Pawłowice ogłasza drugi przetarg ustny nieograniczony w formie licytacji na sprzedaż materiałów uzyskanych z rozbiórki podczas realizacji zadania inwestycyjnego: „Rozbudowa PP w Warszowicach”.

Przetarg odbędzie się 23.10.2019r. o godz. 12:00 w Urzędzie Gminnym w Pawłowicach, ul. Zjednoczenia 60, parter sala nr 0.14. Do wylicytowania są: rynny, drabinki, umywalki, skrzydła drzwiowe, lampy. Istnieje możliwość zapoznania się ze stanem technicznym materiałów 22.10.2019 r., po wcześniejszym uzgodnieniu z pracownikiem Urzędu Gminy – Justyną Lasek, tel. (32) 47 56 360.

Regulamin przetargu można uzyskać w Punkcie Obsługi Klienta UG Pawłowice lub na stronie internetowej Urzędu Gminy. Dodatkowe informacje można uzyskać pod nr tel. (32) 47 56 360, w godz. 8.00 do 15.00.

Star 266 czeka na właściciela

Gminny Zakład Wodociągów i Kanalizacji ogłasza przetarg publiczny nieograniczony na sprzedaż samochodu ciężarowego marki Star 266, stanowiącego własność Gminnego Zakładu Wodociągów i Kanalizacji.

Przetarg odbędzie się 22.10.2019 r. o godz. 10.10 w sali konferencyjnej (I piętro) Gminnego Zakładu Wodociągów i Kanalizacji w Krzyżowicach, ul. Orla 11. Auto wyprodukowane zostało w 1981 roku, a jego przebieg wynosi 16 935 km. Cena wywoławcza wynosi 6 tys. zł.

Termin składania ofert upływa 22.10.2019 r. o godz. 10:00. Osoba do kontaktu: Tomasz Błaszkievicz tel. 32/210 26 99, wew. 116

Marzysz o własnych czterech kątach?
Bank Spółdzielczy w Pawłowicach pomoże Ci spełnić marzenia.
Wybierając nasz **kredyt mieszkaniowy** możesz wybudować, kupić lub wyremontować swój wymarzony dom czy mieszkanie.

MARŻA OD 2,00 %

OFERUJEMY:

- przejrzyste zasady
- okres kredytowania do 25 lat
- finansowanie do 80% wartości kosztorysu

- szeroki zakres kredytowania
- karencja w spłacie do 24 miesięcy
- stałe lub malejące raty kredytowe

Reprezentatywny przykład:

Całkowita kwota kredytu: 200.000,00 zł, okres kredytowania: 300 miesięcy, oprocentowanie kredytu: 4,02 % w stosunku rocznym jako suma aktualnej stopy bazowej kredytu (stopa zmienna WIBOR 3M: 1,72%) i marży Banku w wysokości 2,30 p.p., rzeczywista roczna stopa oprocentowania (RRSO): 4,61 %, prowizja za udzielenie kredytu (niekredytowana): 1,5 % kwoty kredytu tj. 3.000,00 zł, opłata przygotowawcza: 0,00 zł, roczna stawka za ubezpieczenie nieruchomości od ognia innych zdarzeń losowych w Concordia Polska TUW 292,00 zł (7.300,00 zł za cały okres kredytowania); koszt ustanowienia hipoteki: 200,00 zł, podatek od czynności cywilno-prawnej (PCC): 19,00 zł, kwota odsetek w całym okresie kredytowania: 122.666,39 zł, całkowity koszt kredytu: 133.185,39 zł, całkowita kwota do zapłaty: 333.185,39 zł, łączna liczba rat: 300 – w tym 23 raty obejmujące odsetki w okresie karencji w spłacie kapitału. Miesięczna rata kapitałowo-odsetkowa w wysokości 1.109,23 zł, ostatnia rata ma charakter raty wyrównującej i wynosi 1.108,91 zł.

**ORZECHY WŁOSKIE
I ŁASKOWE
ŁUSKANE
I NIEŁUSKANE KUPIĘ**

TEL. 608-390-951

MIEJSCE NA TWOJĄ REKLAMĘ

Informacje pod numerem
32 47 22 570
oraz na
www.kultura.pawlowice.pl

Awarie sieci kanalizacji sanitarnej:
tel. 723 184 613 (przez całą dobę)

Zniszczenia mienia gminnego (przystanków, koszy itp.)
w dniach wolnych od pracy należy zgłaszać pod następującymi numerami: 500 184 717 (Wojciech Wiatrok), tel. 500 184 713 (Florian Brudny). W pozostałym czasie w GZK Pawłowice, tel. 32/ 449 34 34.

W sprawie wałęsających się psów,
w dni powszednie od godz. 7.30 do 15.30 należy dzwonić do Urzędu Gminy, tel. 32/ 47 56 330, w pozostałych godzinach oraz w dni świąteczne zgłoszenia przyjmowane są przez policję pod numerem 32/ 449 45 10.

- Urząd Gminy w Pawłowicach – 32/ 47 56 300
- Starostwo Powiatowe w Pszczynie – 32/ 449 23 00
- Powiatowy Urząd Pracy w Pszczynie – 32/ 210 47 20
- Urząd Skarbowy w Pszczynie – 32/ 449 22 00
- Sanepid Tychy - (32) 227 52 47
- Sąd Rejonowy w Pszczynie - (32) 44 94 100
- ZUS w Pszczynie – 32/ 210 11 33

Życie w zachwycie

Krzysztof Wostal od wielu lat jest zupełnie niewidomy. Nie widzi nawet promieni światła, zarysów osób i przedmiotów. Skończył jednak szkołę, studia pedagogiczne. Założył firmę specjalizującą się w dostosowywaniu stron internetowych do potrzeb osób z niepeł-

nosprawnością oraz szkoleniami i audytami usług, które powinny być dostępne również dla osób niepełnosprawnych.

W swojej książce „Życie w zachwycie” Krzysztof opisując historię swojego życia: - *Każdy człowiek jest wyjątkowy: ma talenty i jakieś defekty* – mówił 9 października podczas spotkania w Gminnej Bibliotece Publicznej. - *Może warto spojrzeć na nasze wady jak na szansę, którą dał nam Bóg. To, że jestem osobą głuchoniewidomą nie musi być porażką, ale siłą mojego życia. Dzięki temu doświadczeniu mam wiedzę, którą mogę wykorzystać dla dobra innych.*

Podczas spotkania Krzysztof Wostal opowiadał jak na co dzień radzi sobie z niepełnosprawnością, która nie jest dla niego przeszkodą w poznawaniu nowych ludzi i miejsc. Lubi być w ruchu, stara się rozwijać swoje zainteresowania. - *Gdy podróżuję, np. po Saharze, choć niektórzy pytają, po co głuchy i niewidomy tam jedzie, to czuję smaki, zapachy, dotykem poznaję wiele rzeczy* - mówił.

Uczestnicy spotkania byli pod dużym wrażeniem postawy pana Krzysztofa, który inspiruje swoim życiem wielu ludzi. bs

Olga Tokarczuk laureatką Nagrody Nobla

Polska pisarka została uhonorowana literacką Nagrodą Nobla za 2018 rok! Autorka „Ksiąg Jakubowych” jest drugą Polką z tym elitarnym wyróżnieniem.

Jak podała Szwedzka Akademia, Tokarczuk otrzymała nagrodę „za wyobraźnię narracyjną, która z encyklopedyczną pasją prezentuje przekraczanie granic jako formę życia”.

Urodzona w 1962 roku pisarka jest laureatką "The Man Booker International Prize 2018" za powieść „Bieguni” oraz dwukrotną laureatką Nagrody Literackiej „Nike” za powieści: „Bieguni” w 2008 roku i „Księgi Jakubowe” w 2015 roku. Należy

do grona najczęściej tłumaczonych polskich pisarzy. Prawa do tłumaczenia jej książek zostały sprzedane już do ponad dwudziestu krajów.

Pisarka jest drugą kobietą i pierwszą polską prozaiczką, która została nagrodzona najważniejszym zaszczytem literackim na świecie. Wcześniej, w 1996 roku, Akademia Szwedzka doceniła Wisławę Szymborską.

Polacy nagrodzeni literackim Noblem:

Wisława Szymborska, Czesław Miłosz, Władysław Reymont i Henryk Sienkiewicz.

Książki Olgi Tokarczuk dostępne w bibliotekach publicznych gminy Pawłowice:

„Księgi Jakubowe albo Wielka podróż przez siedem granic, pięć języków i trzy duże religie, nie licząc tych małych”, „Bieguni”, „Dom dzienny, dom nocny”, „E.E.”, „Gra na wielu bębenkach”, „Lalka i perła”, „Ostatnie historie”, „Prawiek i inne czasy”, „Prowadź swój pług przez kości umarłych”, „Szafa”.

Czwartoklasiści wybrali się w podróż do Azji...

Nasze wybory i działania wpływają nie tylko na otaczające nas środowisko, ale również na to, co dzieje się na świecie. Mówiła o tym Anna Jaklewicz, która 9 października spotkała się z uczniami czwartych klas Szkoły Podstawowej nr 2 w Pawłowicach Osiedlu.

Anna Jaklewicz jest podróżniczką, aktywistką ekologiczną, autorką książek o Chinach i Indonezji. W czasie spotkania zabrała uczniów w podróż do egzotycznej Azji. Dzieci poznały tropikalną dżunglę, zamieszkującą ją orangutany zwane „ludźmi lasu” oraz wielobarwną rafę koralową. Dowiedziały się również, z jakimi problemami ekologicznymi mierzą się mieszkańcy Azji - ludzie i zwierzęta. Coraz większe obszary dżungli wycinane są bowiem pod uprawy palmy olejowej, z mórz odławia się za dużo ryb, a egzotyczne plaże toną w śmieciach.

Podróżniczka zachęcała uczniów do dbałości o ekologię. Przekonywała, że nasze wybory i nasze lokalne działania mają wpływ zarówno na najbliższe otoczenie, jak i na tamten odległy, egzotyczny świat. W myśl zasady, że najlepiej uczyć się w praktyce, czwartoklasiści dowiedzieli się jak poprawnie segregować śmieci - na 5 frakcji, poznały znaki towarowe związane z recyklingiem i ochroną środowiska oraz ekologiczne przedmioty, którymi mogą zastąpić plastikowe rzeczy codziennego użytku (np. bambusową szczoteczkę do zębów, szampon w kostce, metalowe słomki do napojów).